

Studiehandledning

Relationer mellan utbildning och arbete (7,5 hp)

Kurskod: UCSY09

Höstterminen 2023

Kursansvariga: Anki Bengtsson (campus), Staffan Nilsson (distans)

Institutionen för pedagogik och didaktik

Stockholms universitet
Institutionen för pedagogik
och didaktik
106 91 Stockholm

Besöksadress:
Frescativägen 54
www.edu.su.se

Telefon: 08-16 20 00 (vxl)

Inledning

Välkommen till kursen Relationer mellan utbildning och arbete! Kursen tar upp begrepp som kompetens, kvalifikationer och anställningsbarhet. Du kommer att lära dig om yrkesutbildningar på gymnasial och eftergymnasial nivå och hur du som blivande vägledare kan ta upp frågor om utbildning, yrke och arbetsliv i din verksamhet.

Kontaktuppgifter

Kursansvariga lärare:

Anki Bengtsson (campus) anki.bengtsson@edu.su.se

Staffan Nilsson (distans) staffan.nilsson@edu.su.se

Övriga lärare:

Eric Larsson eric.larsson@edu.su.se

Fredrik Hertzberg fredrik.hertzberg@edu.su.se

Lisa Tönus lisa.tonus@edu.su.se

Dessutom deltar externa föreläsare, både på Zoom och i form av förinspelade filmer.

Universitetskonto och Athena

Lärplattformen Athena används i kursen, vilket innebär att du måste ha användarnamn och lösenord för Athena. Athena är den plats där du tar del av information som kontinuerligt kommer att läggas ut under kursen angående t.ex. uppgifter och eventuella schemaförändringar. På Athenasidan publiceras aktuell information under Information från kursansvariga under Planeringar. Därför är det viktigt att du håller dig uppdaterad via kursens hemsida på Athena. Om du har frågor vars svar är av intresse även för övriga studenter eller vill diskutera eller dela med dig av funderingar till övriga kursdeltagare så gör du det i mappen Fråga kursansvarig under Planeringar. Har du frågor till kursens lärare vänder du dig direkt till dem via mail (se kontaktuppgifter ovan). Undvik att ställa frågor via meddelande- /chatfunktionerna på Athena. Om du behöver hjälp eller får problem med Athena kontaktar du studentsupport antingen via mail: studentsupport@it.su.se eller via telefon: 08- 674 70 10.

Genom att logga in på <http://mitt.su.se> får du som student bl.a. tillgång till detta: Athena: Här kan du som student logga in på kommunikationsplattformen Athena. Mina studier: Här kan du som student se dina betyg, registreringar och möjlighet att skriva ut intyg. Webbmail: Kommunikation sker via mail – se till att studentmail är kopplad till aktuell privat mailadress. Universitetskort: Aktivera/beställa Universitetskort, för t.ex. Stockholms universitetsbibliotek, Printomat m.m.

Kursens upplägg och innehåll

Kursen behandlar yrkesutbildningens inriktning och struktur med fokus på gymnasial och eftergymnasial nivå i det svenska utbildningssystemet. Förekomsten av olika formella och informella inkluderings- och exkluderingsmekanismer i yrkesutbildning och arbetsliv behandlas. Fenomen och begrepp som behörighet och urval, bedömning av reell kompetens, validering och dimensionering introduceras. Relationen mellan utbildningars innehåll, individens kompetens och arbetslivets kvalifikationskrav och dess betydelse för individers karriärövergångar diskuteras. I kursen presenteras och tillämpas grundläggande modeller för informationsurval och informationshantering vid studie- och yrkesvägledning.

Undervisningen utgörs av föreläsningar, seminarier och grupparbeten. För examinerande seminarier och redovisning av grupparbeten gäller obligatorisk närvaro. Vid frånvaro ska examinator kontaktas för kompenseringssuppgift. För detaljerad information se studiehandledning för kursen.

Studieuppgift 1. Caseseminarium om karriärvägledning, information och marknadsföring av utbildningar och yrken

Obligatoriskt seminarium om information och marknadsföring av utbildningar och yrken samt hur en kan hantera detta i ett karriärvägledande sammanhang.

Du ska tillsammans med din basgrupp källkritiskt granska, analysera och diskutera studie- och yrkesvägledande information för en webbplats som informerar om och/eller marknadsför yrkesutbildningar och/eller yrken. Nedanstående punkter går ni igenom på egen hand innan seminariet.

- Vem står bakom webbplatsen? Är det lätt att hitta denna information?
- Vad har webbplatsen för syfte?
- Vilket innehåll finns om: Utbildningar, yrken, vägledande tjänster?
- Hur heltäckande är innehållet?
- Hur vet du om innehållet är uppdaterat?
- Vem/vilka har författat/tagit fram innehållet?
- Vad är det som ev. marknadsförs på webbplatsen och hur görs detta?
- Gör några sökningar på yrkesutbildningar och yrken; verkar träffarna du får relevanta? Är informationen om den utbildningsform ni söker till synes korrekt?

Resultatet av er analys ska presenteras på seminariet med hjälp av en ppt-presentation eller motsvarande. Använd gärna skärmdumpar för att illustrera era slutsatser. Presentationen ska ta ca 20-25 minuter inkl. frågor och diskussion. Varje basgrupp blir tilldelad en webbplats som ni ska undersöka. Studieuppgiften bedöms Godkänd (G)/Underkänd (U).

Studieuppgift 2: Fältstudie, relationen mellan utbildning och arbete

I uppgiftens första del ska ni genomföra ett **fältarbete**. Ni arbetar i **basgrupper**, och ska i denna del undersöka en gymnasial yrkesutbildning eller eftergymnasial programutbildning (högskola/universitet, yrkeshögskola, eftergymnasiala folkhögskoleutbildningar), med fokus på begreppen kompetens, kvalifikationer, anställningsbarhet och samverkan. Ni ska i fältarbetet undersöka utbildningens innehåll, vilken typ av examen som utbildningen leder till samt vilken kompetens individen får genom utbildningen och hur detta relaterar till arbetslivets kvalifikationskrav. Ni ska också undersöka hur de olika aktörerna samverkar och ser på begreppet anställningsbarhet och rekrytering till utbildningen och yrket.

Genomförande:

1. Varje basgrupp väljer en yrkesutbildning inom en utbildningsform som ni vill fördjupa er i. (Ni får inte välja syv-utbildningen). Ni ska i ert arbete sätta er in i hur utbildningen är organiserad och styrd samt vilken examen utbildningen leder till. Ta hjälp av de styrdokument som gäller för den yrkesutbildning som ni valt att fokusera på, se exempel under Valbar litteratur och referenslitteratur. Varje grupp lägger upp vilken utbildning och utbildningsform som valts på Athena. Alla hjälps åt att ta ansvar så att vi får en spridning och inte väljer samma utbildningar.

2. Ni ska i basgruppen dels granska utbildningsmaterial gällande utbildningens innehåll, dels intervjua tre aktörer per vald utbildning (Utbildningsanordnare, elev/student på utbildningen, samt branschrepresentant eller yrkesverksam inom yrkesområdet). Intervjuerna kan ske på plats, via telefon eller Zoom/liknande.
  - a. För att granska utbildningens innehåll och vilken kompetens som individen förväntas få efter genomförd utbildning ska ni med ta hjälp av någon/några av den valda utbildningens examensmål, kursplaner och/eller studiehandledningar eller motsvarande dokument. Ställ styrdokumentens innehåll och lärandemål i relation till vilken kompetens och vilka kvalifikationer som efterfrågas av arbetsgivare för något av de yrken som utbildningen ämnar leda till.
  - b. Ni ska i era intervjuer undersöka de intervjuades syn på vilken kompetens som förvärfvas/förväntas på utbildningen och hur den förhåller sig till arbetslivets kvalifikationskrav och studenternas anställningsbarhet med den examen som utbildningen ger. Utgå från ett vetenskapligt angreppssätt och litteratur i samhällsvetenskaplig metod (förslagsvis Bryman, se referenslista) som stöd för genomförande och analys av era intervjuer.
  - c. *Har intervjupersonerna samma uppfattning om den kompetens som behövs på arbetsmarknaden och som förvärfvas på utbildningen?*
  - d. *Hur ser intervjupersonerna på anställningsbarheten efter utbildningen?*
  - e. *Hur ser intervjupersonerna på samverkan mellan utbildning och arbetsliv?*
  - f. Ta också reda på hur utbildning och arbetsliv samverkar. Finns det några formella forum för samverkan? Hur arbetar utbildningen med frågor som rör rekrytering och dimensionering och hur möter utbildningen arbetslivets behov?

Ert fältarbete ska redovisas och examineras muntligt i grupp (ca 20-25 minuter/basgrupp) inför övriga kurskamrater. Redovisning sker vid examinerande seminarium där **obligatorisk närvaro** gäller för samtliga **under hela redovisningstillfället. Utebliven närvaro medför kompenserande uppgift**. Ni ska redovisa ert arbete med stöd av power point eller annat presentationsprogram som hjälpmedel. Tänk på att utforma er presentation på ett sätt som underlättar era kurskamraters lärande. Redovisa ert fältarbete med fokus på att försöka synliggöra hur generella och yrkesspecifika kompetenser som studenter förvärvar på utbildningen överensstämmer med och möter de kvalifikationskrav som arbetsgivare ställer. En referenslista ska finnas med som sista bild i presentationen.

Ni ska inför redovisningstillfället ladda upp er Powerpoint i anvisad mapp på Athena **24 november kl 09.00** så att kommenterande basgrupp får möjlighet att läsa in sig. Efter varje presentation följer en stund för frågor och klassens reflektioner. Varje basgrupp får i uppdrag att inleda frågor enligt schema läggs upp på Athena. Studieuppgiften bedöms Godkänd (G)/Underkänd (U).

Förväntade studieresultat

För godkänt resultat på kursen ska studenten kunna:

- redogöra för och diskutera samverkan kring innehåll, organisering och styrning av yrkesutbildning på gymnasial och eftergymnasial nivå i relation till olika aktörers perspektiv på utbildningar,
- använda kursens centrala begrepp för att diskutera relationen mellan utbildningars innehåll, individens kompetens och arbetslivets kvalifikationskrav,

- kritiskt granska information från olika aktörer inom utbildning och arbetsliv och reflektera över grundläggande etiska och pedagogiska principers betydelse vid urval och förmedling av information i studie- och yrkesvägledande sammanhang.

Examination och betygsättning

Kursen examineras genom en gruppuppgift som redovisas muntligt och skriftligt och bedöms med tvågradig betygsskala: G= Godkänd och U= Underkänd, samt en individuell skriftlig examination i form av saltentamen som bedöms enligt en sjugradig betygsskala (A-F). Betyg på kursen baseras på den individuella skriftliga examinationen samt genomförd och godkänd gruppuppgift (dvs genomförande och muntlig redovisning av fältstudie, samt deltagande vid hela det obligatoriska seminariet).

Kursen avslutas med en salstentamen till vilken du måste **anmäla dig senast den 15 november**.

När du loggar in i studentladok (<https://www.student.ladok.se/student/app/studentwebb/>) kommer anmälan upp på startsidan: "Anmäl på examinationstillfälle".

Du måste ta med giltig legitimation till tentamen och att inga hjälpmedel är tillåtna.

Information om lokal meddelas senare (kommer upp i TimeEdit).

Ordinarie tentamen:

Salstentamen **30 november kl 8.00 – 12.00**. Förlängd skrivtid: kl 8.00 – 14.00

Omtentamen 1:

Salstentamen 8 januari 2023 kl 14.00 – 18.00. Förlängd skrivtid: kl 14.00 – 20.00

Betygsättning sker enligt en sjugradig målrelaterad betygsskala:

Godkända betyg (i fallande ordning)

A = Utmärkt

B = Mycket bra

C = Bra

D = Tillfredsställande

E = Tillräckligt

Underkända betyg

F = Underkänd, mycket mer arbete krävs

För godkänt betyg på kursen krävs lägst betygsgraden E på den individuella skriftliga examinationen samt genomförd och godkänd gruppuppgift.

Meddelade målrelaterade betygskriterier är bindande.

Examination som inte lämnas in i tid enligt tidsangivelse i studiehandledningen kommer inte att bedömas.

F är underkänt betyg. För betyget F gäller omprov. För varje kurstillfälle erbjuds minst två examinationstillfällen. Studenter som fått lägst betyget E får inte genomgå förnyad examination för högre betyg. En student, som utan godkänt resultat har genomgått två prov för en kurs eller en del av en kurs, har rätt att få en annan examinator utsedd, om inte särskilda skäl talar mot det.

Framställan härom ska göras till institutionsstyrelse/prefekt.

Plagiering

Det är givetvis tillåtet att citera andra källor, men såväl direkta citat som indirekta referat måste alltid vara försedda med korrekta och fullständiga referensuppgifter. Att kopiera eller skriva av ett kortare eller längre avsnitt och ange sig själv som författare till texten är förbjudet. Det betraktas som plagiat. Man får inte heller kopiera sina egna texter som man fått godkända i andra kurser, sk. självplagiat. Ett exempel på plagiat är att ordagrant eller nästan ordagrant skriva av en text (detta innefattar även delar av en text och enstaka meningar) och inte ange varifrån detta kommer. Plagiat kan även anses vara fallet om du använder andras text så att du får den att framstå som din egen. Andras text kan exempelvis utgöras av kurslitteratur och/eller texter du funnit på nätet eller en studiekamrats hemtentamen. Plagiat betraktas som ett grundläggande brott, inte enbart mot en etablerad forskningsetisk kod, utan även mot ett allmänt förhållningssätt vad gäller egna och andras

texter. Plagiat är otillåtet fusk och blir alltid föremål för ett disciplinärende, som kan leda till avstängning. Vid SU kontrolleras texterna mot en databas.

Fusk

Som student vid Stockholms universitet ansvarar du för din egen utbildning. Som en del i ditt ansvar ingår att känna till de regler som finns för studier, examination och för att vistas i lokaler och utnyttja resurser. Enligt de regler som gäller för universitetet får disciplinära åtgärder bland annat vidtas mot student som:

- med otillåtna hjälpmedel eller på annat sätt försöker vilseleda vid prov eller när en studieprestation annars ska bedömas,
- stör eller hindrar undervisning, prov eller annan verksamhet inom ramen för utbildningen.

Disciplinärenden behandlas i Stockholms universitets disciplinnämnd. Påföljden kan bli varning eller avstängning för en tid av 1-6 månader. Information om Stockholms universitets regler för examination och disciplinärenden finns på Stockholms universitets webbsida www.su.se/regelboken. Lärare är skyldig att anmäla grundad misstanke om fusk till rektor.

Betygskriterier

Betygskriterier för bedömning av skriftlig individuell salstentamen.

Betyg F

Underlag uppvisar påtagliga och omfattande brister vad avser redogörelsen för och diskussion om grunddragen i relationen mellan utbildning och arbete som det beskrivs i förväntade studieresultat. Samma omdöme gäller för redogörelsen av och diskussionen kring innebörden i kursens centrala begrepp.

Betyg E

Studentens redogörelse för och diskussion om grunddragen i relationen mellan utbildning och arbete som det beskrivs i förväntade studieresultat är tillräckligt välgrundad och tydlig. Samma omdöme gäller för redogörelsen av och diskussionen kring innebörden i kursens centrala begrepp. Framställningen uppvisar en förtrogenhet med och överblick över kurslitteraturen.

Betyg D

Studentens redogörelse för och diskussion om grunddragen i relationen mellan utbildning och arbete som det beskrivs i förväntade studieresultat är huvudsakligen välgrundad, tydlig och utförlig. Samma omdöme gäller för redogörelsen av och diskussionen kring innebörden i kursens centrala begrepp. Framställningen uppvisar en förtrogenhet med och överblick över kurslitteraturen.

Betyg C

Studentens redogörelse för och diskussion om grunddragen i relationen mellan utbildning och arbete som det beskrivs i förväntade studieresultat är genomgående välgrundad, tydlig och utförlig. Samma omdöme gäller för redogörelsen av och diskussionen kring innebörden i kursens centrala begrepp. Framställningen uppvisar en god förtrogenhet med och överblick över kurslitteraturen.

Betyg B

Studentens redogörelse för och diskussion om grunddragen i relationen mellan utbildning och arbete som det beskrivs i förväntade studieresultat är självständig och genomgående mycket välgrundad, tydlig och utförlig. Samma omdöme gäller för redogörelsen av och diskussionen kring innebörden i kursens centrala begrepp. Framställningen uppvisar en god förtrogenhet med och överblick över kurslitteraturen.

Betyg A

Studentens redogörelse för och diskussion om grunddragen i relationen mellan utbildning och arbete som det beskrivs i förväntade studieresultat är självständig, nyanserad och genomgående mycket välgrundad, tydlig och utförlig. Samma omdöme gäller för redogörelsen av och diskussionen kring innebörden i kursens centrala begrepp. Framställningen uppvisar en mycket god förtrogenhet med och överblick över kurslitteraturen.

Kursvärdering

Kursen utvärderas genom en digital enkät som blir tillgänglig vid kursens slut.

Stöd i dina studier

Vid Stockholms universitet finns också möjlighet att, utöver den ordinarie undervisningen, få extra stöd i sina studier.

Studie-och språkverkstaden

Vid Studie-och språkverkstaden på Stockholms universitet kan du bl. a få hjälp med studieteknik och akademiskt skrivande. Studie-och språkverkstaden erbjuder både föreläsningar, seminarier och personlig handledning. Information om tjänster och kontaktuppgifter hittar du via följande adress <https://www.su.se/utbildning/studera-vid-universitetet/studie-och-spr%C3%A5kverkstaden>

Studera med funktionsnedsättning

Om du har en dokumenterad funktionsnedsättning, t.ex. dyslexi, har du möjlighet att få särskilt pedagogiskt stöd. Exempel på stödinsatser kan vara anteckningshjälp, talböcker, förlängd tentamenstid eller teckenspråkstolkning. Du ansöker om särskilt pedagogiskt stöd hos Studentstöd på Stockholms universitet <https://www.su.se/utbildning/studera-vid-universitetet/studera-med-funktionsneds%C3%A4ttning>

Därefter kan det utfärdas ett intyg som gäller för studier på universitetet.

Det är ditt ansvar som student att innan kursen börjar kontakta studievägledarna vid Institutionen för pedagogik och didaktik på e-post adressen studievagledare@edu.su.se. Studievägledare kommer i sin tur att kontakta kursansvarig om vilket stöd du behöver.